RIIGIPROKURATUUR

Teie 13. 06. 200 2 nr 2-7.1-FA/02 /410-2
Meie 04. 07. 200 2 nr 2.3.16/2245

Hr Juhan Parts
Riigikontroll
Narva mnt 11a
15013 TALLINN

Prokuratuuri 2001.a majandustegevuse auditi eelaruanne

Austatud riigikontrolör

Vastavalt Riigikontrolli tööplaanile viidi 22.10.-02.11.2001.a. läbi Prokuratuuri 2001.a raamatupidamise aastaaruande vaheaudit, mille eesmärgiks oli hinnata Prokuratuuri 2001.aasta esimese kaheksa kuu majandustehingute kajastamist raamatupidamises ning raamatupidamise vastavust raamatupidamise seadusele, rahandusministri määrustele ning muudele aastaaruannet mõjutavatele õigusaktidele.

Auditit juhtis Riigikontrolli finantsauditi osakonna auditi juht Alo Lääne, töögrupis osalesid auditispetsialistid Ilme Ott ja Merike Starovoitov.

Riigikontrolli poolt 22.10-02.11.2001.a läbi viidud Prokuratuuri 2001.a raamatupidamise aastaaruande vaheauditi aruandes (jaanuar 2002.a nr 11-12/78) on toodud raamatupidamisarvestuse üldhinnang järgmises sõnastuses:
"Prokuratuuri raamatupidamise üldine korraldus on heal tasemel. Seosed algdokumentide ja aruannete vahel ning üksikute raamatupidamisprogrammide ja – registrite vahel on jälgitavad. Raamatupidamises kasutatavad protseduurid annavad piisavat analüütilist infot valdkondade kohta, mida auditeerisime".

Vastavalt Riigikontrolli tööplaanile viidi 11.03-05.04.2002.a läbi Prokuratuuri 2001.aasta majandustegevuse audit, "mille põhieesmärgiks oli hinnata Prokuratuuri raamatupidamise vastavust raamatupidamise seadusele, rahandusministri määrustele ning muudele aastaaruannet mõjutavatele õigusaktidele. Kontrolliti väljavõtteliselt:

-. tõendusmaterjali, millel põhinevad raamatupidamisarvestuses esitatud näitajad;
- testiti sisekontrolli süsteemi;
- kontrolliti väljavõtteliselt rahaliste tehingute seaduslikkust.

Audit hõlmas arvestuspõhimõtete ja juhtkonna raamatupidamislike hinnangute kriitilist analüüsi."

Auditit juhtis Riigikontrolli finantsauditi osakonna auditijuht Alo Lääne, töörühmas osalesid audiitorid Ilme Ott ja Merike Starovoitov.

RIIGIKONTROLL
Kuupäev 05.07.02 Reg nr 2-7.1-FA02/410

Wismari 7
15188 TALLINN

Tel (372) 631 3002
Faks (372) 645 1475
E-post info@prokuratuur.ee

Arve 10002006913008
Eesti Ühispank kood 401
Registrikood 70000906

Vastavalt 13.06.2002.a kirjale nr 2-7.1-FA/02/410-2 "Prokuratuuri 2001.a majandustegevuse auditi eelaruanne (13.06.2002 nr 2-3/02/4)"palub Riigikontroll auditi käigus tehtud tähelepanekute kohta Riigiprokuratuuri poolset kinnitust, et veenduda eelaruandes sisalduvate faktide õigsuses.

Alljärgnevalt esitame eelaruandes kajastatud Riigikontrolli tähelepanekud koos Riigiprokuratuuri poolsete vastulausete ja selgitustega.

Raamatupidamisarvestuse korraldus

Riigikontrolli tähelepanek:
1.1. Raamatupidamise sise-eeskiri vajab täiendamist.

Riigiprokuratuuri vastulause ja selgitused:
1.1.Prokuratuuri raamatupidamise sise-eeskirjad on koostatud vastavuses raamatupidamise seaduse § 16 ja rahandusministri 17.03.1995.a määrusega nr 46 kinnitatud "Eelarveliste asutuste raamatupidamise korraldamise eeskirjade p 18 ja p 19 toodud nõuetele, kuluminormid on kajastatud sise-eeskirjade lisana.

Raamatupidamise seaduse § 16 lg 1 ütleb: "Raamatupidamiskohustuslane on kohustatud koostama raamatupidamise sise-eeskirjad, mis kirjeldavad majandustehingute dokumenteerimist, varade ja arvelduste inventeerimist, dokumendikäivet, raamatupidamisregistrite pidamist, kontoplaani, koodide ja lühendite kasutamist, vara liigitamise kriteeriume põhi- ja käibevaraks, automatiseeritud andmetöötluse süsteeme, raamatupidamise dokumentide säilitamist ning aruannete koostamise korda".Raamatupidamise seaduse § 16 lg 1` ütleb: Riigi- ja omavalitsusasutuste raamatupidamise eeskirja kehtestab rahandusminister.

Prokuratuuri raamatupidamise sise-eeskirjades on fikseeritud, et asutus majandustegevuse kirjendamisel analüütilistes ja süstemaatilistes raamatupidamisregistrites (käibeandmikes) kasutab riigi- ja omavalitsusasutustele kinnitatud kontoplaani.
Raamatupidamise sise-eeskirjadesse viiakse sisse muudatusi:

- seadusandluse muutumisel, kui see mõjutab sise-eeskirjades fikseeritut;
- raamatupidamise sisese korralduse muutumisel;
- vaatame läbi ja vajadusel muudame peale aastaaruande koostamist.

Iga-aastane tegevuse täpsustamine finants- ja varahalduse talituses toimub tööplaaniga. Raamatupidamise sise-eeskirjades fikseeritakse raamatupidamise korraldus ja nõutavad tegevuskirjeldused. Raamatupidamise sise-eeskirjade koostamisel ei ole otstarbekas kajastada (ümber kirjutada) kõiki raamatupidamise korraldust reguleerivaid seadusi, määrusi jm seadusandlikke akte.

Riigikontrolli tähelepanek:
1.2. Ei kasutata raamatupidamisprogrammi Verp kõiki võimalusi. Sissetulevate arvete kohta peetakse käsitsi kronoloogilist kaustikut. Jooksva arvestuse parandamiseks tuleks kaaluda raamatupidamisprogrammi Verp olemasolevate moodulite ühendamist pearaamatuga ning ostureskontro mooduli soetamist.

Riigiprokuratuuri vastulause ja selgitused:
1.2.Raamatupidamisprogrammi Verp moodulitest on kasutuses:
-finantsraamatupidamine
-palgaarvestus
-põhivara ja käibevara
-arved
-pangadokumendid.
Käesoleval ajal ei kasutata raamatupidamises moodulit personaliarvestus.

Prokuratuuri raamatupidamisregistreid vormistatakse ja säilitatakse käsitsi kirjutatud dokumendina ja trükitud dokumendina vastavuses raamatupidamise seaduse § 15 ja rahandusministri 17.03.1995.a määrusega nr 46 kinnitatud "Eelarveliste asutuste raamatupidamise korraldamise eeskirjade" p 16 kinnitatud korrale.

Raamatupidamise seaduse § 15 ütleb: "Raamatupidamise registreid võib vormistada ja säilitada:
1) käsitsi kirjutatud dokumendina;
2) trükitud dokumendina;"
...
Kuna raamatupidamisprogrammi Verp palgaarvestuse moodul ei võimalda pidada (nõutavat) arvestust kolmekohaliste kuluartiklite lõikes, vaid piirdub neljakohaliste kontode liigenduses antava informatsiooniga, tuleb täiendavalt pidada arvestust kolmekohaliste artiklite lõikes Excel tabelites.

Sissetulevate kuluarvete täiendavat käsitsi kirjutatud registreerimise registrit vajame operatiivse info edastamiseks (telefoni teel) maa- ja linnaprokuratuuridele nende poolt tehtud kulude tasumise kohta.

Riigikontrolli tähelepanek:
1..3.Kulusid ei kirjendata raamatupidamisprogrammis mitte algdokumendi, vaid kord kuus algdokumentide põhjal koostatud koonddokumendi alusel. Koondtabelid koostatakse MS Excel tabelarvutusprogrammis ja nii toimides kasutatakse ebaotstarbekalt nii inimtööjõu kui ka tehniliste vahendite ressurssi.

Riigiprokuratuuri vastulause ja selgitused:
1.3. Asutuses teostatakse kulude kirjendamist vastavuses raamatupidamise seaduse § 7. Raamatupidamise seaduse § 7 lg 2 ütleb: "Iga raamatupidamiskirjendi aluseks on majandustehingut tõendav algdokument või algdokumentide alusel koostatud koonddokument".

Kogu asutuse majandustegevus kirjendatakse raamatupidamisprogrammis Verp. Algdokumentide alusel koostatakse Excel tabelarvutusprogrammis 16 maa- ja

linnaprokuratuuri ning Riigiprokuratuuri lõikes (käibe)andmikud, kus on omavahel ühendatud finantsarvestus juhtimisarvestusega. Juhtimisarvestuse rakendamine on vajalik eelarve projekti korrektseks ning läbipaistvaks koostamiseks.

Riigiprokuratuuri tsentraliseeritud raamatupidamises tööjõudu ebaotstarbekalt ei kasutata. Riigiprokuratuuris ning 16 maa- ja linnaprokuratuuris rakendatavat finants- ja juhtimisarvestust (sh eelarve projekti koostamine) teostavad ainult kolm inimest.

Riigikontrolli tähelepanek:
1.4.Raamatupidamise algdokumentidel ja koonddokumentidel puuduvad lausendid, sealhulgas kõik raamatupidamise seadusega määratud lausendi komponendid. Prokuratuuri algdokumentidel oli toodud ainult maksekorralduse number.

Riigiprokuratuuri vastulause ja selgitused:
1..4. Kõik Riigiprokuratuuri ning 16 maa- ja linnaprokuratuuri majandustegevust kajastavad raamatupidamislausendid (tegevusala, osa, peatükk, artikkel, majandustehingu kuupäev, raamatupidamislausendi järjekorranumber, debiteeritavad ja krediteeritavad kontod, debiteeritavad ja krediteeritavad summad, majandustehingu lühikirjeldus ja algdokumendi või koonddokumendi nimetus ja number) kirjendatakse Excel tabelites struktuuriüksuste (16 maa- ja linnaprokuratuuri ja Riigiprokuratuur) tegevuspõhise kuluarvestussüsteemi arvestuszurnaalides (käibeandmikes) kui ka raamatupidamisprogrammi Verp päevaraamatutes asutuse arvestuses tervikuna, mis on vastavuses raamatupidamise seaduse § 11 ja rahandusministri 17.03.1995.a määrusega nr 46 kinnitatud "Eelarveliste asutuste raamatupidamise eeskirjade" p 13.

Nii raamatupidamise seaduse § 11 kui ka rahandusministri 17.03.1995.a määrusega nr 46 kinnitatud "Eelarveliste asutuste raamatupidamise eeskirjade" p 13 ütleb, et "algdokumendi või algdokumentide alusel koostatud koonddokumendi põhjal koostatakse raamatupidamislausend", mitte algdokumendi (arve) peale. Rahandusministri 17.03.1995.a määrusega nr 46 kinnitatud "Eelarveliste asutuste raamatupidamise eeskirja" p 15 ütleb, et asutustes on lubatud algdokumente (koonddokumente) eelnevalt registreerida kogumisandmikes.

Riigiprokuratuuri raamatupidamises kasutusel olev raamatupidamistarkvara programm Verp ei võimalda majandustegevust kajastavaid dokumente andmebaasi sisestada ilma nõuetekohaselt koostatud kirjenditeta.

Vastavalt raamatupidamise seaduse § 11 ei ole alust nõuda käsitsi lausendi kirjendamist raamatupidamise algdokumentidele, kui kogu vajalik informatsioon on kajastatud nõuetekohaselt koonddokumendil.

Raamatupidamise aastaruande kohta tehtud tähelepanekud

Riigikontrolli tähelepanek:
1.5.Puhkusetasude arvestamisel ei ole arvutuse aluseks oleva palga koosseisu arvatud kõiki töötaja palgana käsitatavaid summasid (põhipalk, lisatasud, preemiad jne),

sisuliselt on puhkuse ajal jätkatud põhipalga maksmist. Puhkusetasu arvestamise nõuded on kehtestatud "Puhkusetasu arvutamise korras" (viide 3: Vabariigi Valitsuse 23.08.2001.a määrus nr 278), mille järgi päevatasu on töötaja teenitud palga kuue kalendrikuu keskmine, mis koosneb põhipalgast, lisatasudest, preemiatest ja juurdemaksetest. Antud olukorras on vähem arvestatud puhkusetasusid ja ka puhkusetasude reservi.

Riigiprokuratuuri vastulause ja selgitused:
1.5. Riigiprokuratuuri ning 16 maa- ja linnaprokuratuuri puhkusetasud on arvutatud vastavuses Vabariigi Valitsuse 15.detsembri 1998.a. määrusega nr 278 kinnitatud "Keskmise palga ja puhkusetasu arvutamise korra" p 18 alusel, mis ütleb, et "Töötajale, kelle palk arvutatakse ainult töötatud aja ja kindlaksmääratud suurusega palgamäära järgi, jätkatakse puhkuse ajal palga maksmist". Lisatasu teenistusaastate eest, riigisaladuse eest, akadeemilise kraadi eest, täiendavate tööülesannete täitmise või tulemuslikuma töö eest, abiprokuröri juhendamise eest, õhtuse ja öötöö eest oli kehtestatud püsiva lisatasuna ja kuude lõikes muutumatu.

Kui oli tegemist töötaja või teenistujaga, kes viimasel kuuel kuul enne puhkusele jäämist oli saanud ainult ühesugust palka, mille hulgas olid ka püsiva iseloomuga lisatasud, ei olnud vajalik temale keskmist palka arvutada, sest puhkuse aja eest sai ta määruse alusel oma tavalist palka, mis maksti puhkusetasuna eelviimasel tööpäeval välja. Päevatasust lähtudes arvutatakse puhkusetasu ainult sel juhul, kui viimasel kuuel kuul olid erineva mittepüsiva iseloomuga lisatasud.

Puhkuse ajal jätkati kogu püsipalga (ametipalk koos püsivate lisatasudega) maksmist ja aasta lõpus teostati ümberarvestus, kuna II poolaastal maksti välja vastavalt justiitsministri käskkirjale tulemusjuhtimise rakendamiseks ettenähtud töötasuvahendite arvelt I poolaasta tööplaani täitmise ja asutuses kehtestatud metoodika alusel ühekordne lisatasu I poolaasta töötulemuste eest. Puhkusetasusid ei ole vähem arvestatud.

Ei saa võtta aluseks Riigikontrolli poolt auditi eelaruandes viidatud Vabariigi Valitsuse 23.08.2001.a määrust nr 278 puhkusetasude arvestamiseks aastal 2001, kuna nimetatud määrus jõustus 01.01.2002.a, kuigi ka nimetatud määruse § 1 lg 3 ütleb, et "Kui töötajale maksti viimasel kuuel kuul töötatud aja eest ainult põhipalka, säilitatakse kokkulepitud palk. Kui palga maksmist jätkatakse, siis säilitatav palk makstakse välja enne puhkuse algust. Kui palga arvestamisel võeti arvesse töömaht või maksti lisatasu või preemiat, arvutatakse puhkusetasu päevatasu järgi".

Puhkuse reservi arvestus teostati vastavuses Vabariigi Valitsuse 23.08.2001.a määruse nr 278 § 1 lg 3 (mis jõustus 01.01.2002.a), kuna bilanss majandusaasta lõpus kell 24.00 on sama, mis bilanss järgmise majandusaasta alguses kell 00.00, ning 01.01.2002.a tõusid astmepalgamäärad ja koos nendega püsivad lisatasud (mis võeti puhkusereservi arvestamisel aluseks), oli töötaja seisukohalt püsipalgast lähtuvalt puhkuse reservi arvestus soodsam kui töötaja teenitud palga kuue kalendrikuu (juuli – detsember) keskmisest päevatasust lähtuv puhkusereservi arvestus. Puhkusetasude reservi ei ole vähem arvestatud.

Riigikontrolli tähelepanek:
1.6.Kasutatud amortisatsioonimeetodi tõttu on 2001.aasta tulemiaruande real 3 "Põhivara kulum" amortisatsioonikulud ning bilansirida 9.4 "Põhivara kulum" (seisuga 31.12.2001) kajastatud tegelikust 445 761 krooni võrra väiksemana. Vea summa on täpselt sama, mis 2001.aasta jooksul välja kantud põhivara kulumi summa.

Riigiprokuratuuri vastulause ja selgitused:
1.6.Põhivara kulumi arvestust asutuses teostati vastavuses rahandusministri 06.12.2001.a määrusele nr 105 "2001.a aastaaruande koostamine, esitamine ja kinnitamine" 2 ptk "Aastaaruande koostamisele eelnevad toimingud" § 9 lg 1 "Asutuses kehtestatud kulunormidest lähtuvalt arvestatakse välja ja võetakse arvele materiaalse ja immateriaalse põhivara kulum" ja § 9 lg 2 "Kulumi arvelevõtmisel debiteeritakse kontogrupi 59 (muud kulud majandustegevusest, põhivara kahjum ja kulum) vastavaid kontosid ning krediteeritakse kontogrupi 11 (materiaalne põhivara) vastavaid kontosid.."

Sama määruse § 21 lg 1 "Bilansikirjel 9 näidatakse materiaalse põhivara jääke. Materiaalne põhivara näidatakse bilansis soetusmaksumuses, sealjuures põhivara kulumi summa näidatakse sellel bilansikirjel miinusega".
Sama määruse § 21 lg 5 "Real 9.4 "Põhivara kulum" näidatakse ridadel 9.1, 9.2 ja 9.3 toodud materiaalse põhivara kulumisumma miinusmärgiga".

Rahandusministri 17.05.2000.a määruse nr 44 "Rahandusministri 17.03.1995.a määruse nr 46 "Eelarveliste asutuste raamatupidamise korraldamise eeskirja kinnitamine" muutmine" § 2 lg 12 p 10 alusel arvestame ja kirjendame kulumit aasta lõpul. Sama määruse § 2 lg 15 alusel tasuta saadud ja tasuta üleantud varad võetakse raamatupidamises arvele konto 2041 (annetatud kapital) kaudu vastavate dokumentide alusel.

Ei ole õige väide, et tulemiaruande real 3 "Põhivara kulum" amortisatsioonikulud ning bilansirida 9.4 "Põhivara kulum" (seisuga 31.12.2001) on kajastatud 445 761 krooni võrra väiksemana. Prokuratuuri bilansis olev materiaalne põhivara seisuga 31.12.2001.a on kajastatud soetusmaksumuses ning arveloleva materiaalse põhivara kulumisumma miinusmärgiga.

Peale eelaruande kättesaamist palusime auditi juhilt selgitust nimetatud väitele. Auditi juhi arvates peaksime tegema tasuta saadud ja üleantud varade osas veel kirje deebet põhivara jääkmaksumus kontoklass 5 ja kreedit põhivara soetamismaksumus kontoklass 1, mis on aga vastuolus Rahandusministri 18.mai 2000.a määruse nr 44 § 2 lg 15 p 4. Nimetatud kirje tehakse põhivara mahakandmisel kõlbmatuse tõttu (eeltoodud määrus § 2 lg 14).

Riigikontrolli tähelepanek:
1.7.Bilansikirjel 6.6 "Muud ettemaksed" 2001.a soetatud kalendrid oleks tulnud kajastada 2001.aasta kuludes.

Riigiprokuratuuri vastulause ja selgitused:
1.7. Lähtuvalt tekkepõhisest arvestusprintsiibist kajastatakse majandustehingud siis, kui need on toimunud, sõltumata sellest, kas raha on laekunud või tasutud. Lähtuvalt eeltoodust on 2001. aastal tasutud 2002. majandusaasta kalendrid kajastatud aastaaruandes tulevase perioodi kuluna.

Riigikontrolli tähelepanek:
1.8. Vastavalt heale raamatupidamistavale tuleb bilansis arvele võtta ning kuludes kajastada kõik materiaalselt fikseeritavad teadaolevad ja potensiaalsed kohustused, kulud ja kahjum.

Riigiprokuratuuri vastulause ja selgitused:
1.8.Tasumata arvete alase võlgnevusena arvestati tegelikke lühiajalisi kohustusi tarnijatelt saadud kauba, ostetud teenuste jne eest, mille summa tõestati arvestusregistrites registreeritavate tasumisele kuuluvate arvetega.
Punktis 1.7 ja 1.8 toodud tähelepanekud (ebaolulised) oleksid olnud lahendatavad kontrollimise käigus, kui tekkis erinev tõlgendamine.

Riigikontrolli tähelepanek:
1.9. Bilansireal 11.6 "Muud lühiajalised kohustused" kajastatakse bilansipäeva seisuga summas 107 025 krooni kohustust Maksuameti suhtes renditulude eest, mis ei ole Prokuratuurile veel laekunud. Vastavalt "Eelarveliste asutuste raamatupidamise korraldamise eeskirjadele" tekib kohustus Maksuameti ees alles summa laekudes asutuse pangaarvele.

Riigiprokuratuuri vastulause ja selgitused:
1.9.Vastavalt rahandusministri 18.05.2000 määrusele nr 44 "Rahandusministri 17.märtsi 1995.a. määruse nr 46 "Eelarveliste asutuste raamatupidamise korraldamise eeskirjadest"muutmine" § 2 lg 10 p 6 alusel allkontole 7111 jäänud kreedit saldo näidatakse bilansis kui lühiajaline kohustus riigile (allkonto 2410).
Bilansireal 11.6 "Muud lühiajalised kohustused" summas 107 025 krooni on kajastatud õigesti.

Auditi eelaruandes toodud viide rahandusministri 18.05.2000.a määrusele nr 46 § 2 lg 10 ei ole täpne, kuna ei ole selle kuupäeva ja §-ga rahandusministri määrust, vaid on rahandusministri 17.03.1995.a määrus nr 46 ja 18.05.2000.a määrus nr 44.

Rahandusministri 18.05.2000.a määruse nr 44 § 2 lg 10 p1 "Asutuse poolt kogutavad maksud, lõivud ja tasud, mis kuuluvad ülekandmisele eelarve tuludesse (renditulud, trahvid jt) kirjendatakse järgmiselt:

1) maksude, lõivude ja tasude arvestamisel deebet kontogrupp 14 (nõuded ostjate vastu) kreedit 7111 (maksud, lõivud ja tasud),
2) laekumisel deebet 1920 (pank) kreedit kontogrupp 14 (nõuded ostjate vastu),
3) eelarvesse ülekandmisel deebet 7119 (maksud, lõivud ja tasud) kreedit 1920 (pank)

... ja

6) aruandeperioodi lõpuks allkontole 7111 (maksud , lõivud ja tasud) jäänud kreedit saldo näidatakse bilansis kui lühiajaline kohustus riigile (allkonto 2410)"

Riigikontrolli tähelepanek:
1.10.Bilansikirjel 15.1 "Kohustused töötajatele" on kajastatud bilansipäeva seisuga töötajatele ette makstud puhkusepäevade tasud summas 2 054 817 krooni. Ettemakstud puhkus on kajastatud saldeeritult: tegelik puhkusekohustus moodustab 2 130 722 ja puhkusetasude ettemaks 75 905 krooni. Oleme arvamusel, et bilansis tuleb kajastada ainult bilansipäevaks töötajatele maksmata puhkusekohustused.

Riigiprokuratuuri vastulause ja selgitused:
1.10. "Aastaaruande koostamise ajaks inventeeritakse töövõtjate poolt väljateenitud, kuid neile välja maksmata puhkusetasu summa ehk leitakse võlg töövõtjatele. Selleks leitakse iga töötaja kaupa aruandeaastal saamata jäänud puhkusepäevade arv. Saamata puhkusepäevade ja päeva keskmise puhkusetasu korrutisena leitakse aruandeaasta välja maksmata puhkusetasu ehk võlgnevus (kohustus) töövõtjatele. Kui töövõtja on saanud aruandeaastal puhkusetasu avansina järgmise majandusaasta eest, tuleb selle summa võrra vähendada aruandeaasta väljamaksmata puhkusetasu kohustust (võlga) vastavalt raamatupidamise seaduse § 35 lg 2, mis ütleb, et "materiaalselt fikseeritavaid teadaolevaid ja potensiaalseid kohustusi, kulusid ja kahjumit, sealhulgas järgmisse majandusaastasse üleminev puhkusereservi jääk, võetakse bilansis arvele ja kajastatakse kuludes".

Auditeerimise käigus kontrolliti puhkusetasu reservi arvestust ja ei viidatud ühelegi puudusele, lisasime vaid kontrollija (auditi spetsialisti) nõudel puhkusetasu reservi summale juurde töötuskindlustusmakse summa.

Ei ole õige väide, et bilansikirjel 15.1 "Kohustused töötajatele" on kajastatud bilansipäeva seisuga "töötajatele ette makstud puhkusepäevade" tasud summas 2 054 817 krooni. Eelnimetatud bilansikirjel on kajastatud puhkusekohustust (üleminev puhkusereservi jääk) õigesti.

Riigikontrolli tähelepanek:
1.11.Võrdlesime maksukohustuse saldosid Maksuameti väljavõtetel bilansis kajastatud saldodega ning tegime järgmised tähelepanekud, et riigimaksude ettemaksed (üksikisiku tulumaks, sotsiaalmaks, erisoodustuse tulumaks) on bilansis 428 400 krooni võrra väiksemad. Eelaruande koostamise ajaks (13.06.2002) olid erinevused Maksuameti andmetest välja selgitatud ja registrid omavahel vastavusse viidud.

Riigiprokuratuuri vastulause ja selgitused:
1.11.Prokuratuuri riigimaksude ettemaksete saldod bilansis on kajastatud õigesti. Maksuameti saldod on vastavusse viidud asutuse saldodega enne eelaruande saamist.

.Majandustehingute õiguspärasus

Riigikontrolli tähelepanek:
2.1.Kuues ametikorteris elavad seisuga 31.12.2001 inimesed, kelle töösuhe Prokuratuuriga on lõppenud. Renti korterite kasutamise eest Prokuratuur ei nõua, elanikud maksavad vaid kommunaalmakseid. Vastavalt elamuseadusele ei tohi neid inimesi korteritest välja tõsta, andmata vastu samaväärset elamispinda. Et vältida kahjusaamist, peaks Prokuratuur sõlmima endiste töötajatega uued üürilepingud, milles määrataks turuhinnale vastav üür. Meie hinnangul on ülalnimetatud kuue korteri väljaüürimisest saamata jäänud tulu ligikaudu 290 000 krooni aastas.

Riigiprokuratuuri vastulause ja selgitused:
2.1.Elamuseaduse § 37.1 lg 2: "Kohaliku omavalitsuse volikogu kehtestatud vastav üüri piirmäär on piirmääraks kõigi samal haldusterritooriumil asuvate eluruumide suhtes, sõltumata omandivormist. Üürniku nõusolekul võib üürilepingus kokku leppida üüri piirmäärast erineva üüri suuruse".

Elamuseaduse § 37 lg 2: "Üüri sisse kuuluvad arvestuslikult järgmised üürilepingu esemega seotud kulud, arvestatuna eluruumi üldpinna ühe ruutmeetri kohta kulud üürilepingu esemeks olevate ruumide ning nende pindala osatähtsusele vastava hoone osa hoolduseks ja remondiks (s.h renoveerimiseks), samuti kulud vastava hoone ümbruse osa hoolduseks, tasu üürnikule osutatud ja ostetud teenuste eest ja kasum, kui üürilepingus ei sätestata teisiti. Kasum võib moodustada kuni 10% üürist. Üüri arvutamise korra kehtestab Vabariigi Valitsus".

Elamuseaduse § 37 lg 2 üüri komponendid tasub riigile kuuluvas korteris elav inimene hoone haldajale (korteriühistu, elamuhooldusetteõte vm) hooldustasuna, mis on reeglina võrdne kohaliku omavalitsuse volikogu kehtestatud vastava üüri piirmääraga. Korterelamuid meil ju ei ole, tööandja eluruumid asuvad üksikutena kellegi hallata olevas elamus.

Lisaks Elamuseaduse § 37 lg 2 toodule tasub § 37 lg 3 alusel riigile kuuluvas korteris elav inimene veevarustuse, kanalisatsiooniteenuste ning soojavarustuseks vajaliku soojusenergia eest, tarbitud elektrienergia ja majapidamisgaasi eest, katab üürileandja maamaksukulud ulatuses, mis vastab üürniku maakasutusele ja tasub hoonekindlustust üürilepingu esemeks olevatele ruumidele vastava osa eest.

Peale eelaruande saamist palusime auditi juhti tutvustada meile Riigikontrolli töötajate poolt rakendatavat arvestusmudelit/metoodikat, millest tulenevalt on kuue korteri väljaüürimisest saamatajäänud tulu (turuhinnale vastav üür) summas 290 000 krooni (s.o keskmiselt ühe korteri kohta 48 333 krooni aastas ehk 4 027 krooni kuus) kuid arvestust me ei saanud.

Riigikontrolli tähelepanek:
2.2.Aasta lõpuks jäi Prokuratuuril riigieelarvesse üle kandmata 2001.aastal laekunud tulusid 42 040 krooni. Riigi vara kasutusse andmisest saadud detsembris laekuvad summad kantakse Maksuameti tulude kontole 28.detsembriks.

Riigiprokuratuuri vastulause ja selgitused:
2.2. Kuna 2001.aasta 31.detsembril Prokuratuuri arvelduskontole laekunud renditulu ei olnud võimalik 28.detsembri kuupäevaga üle kanda, siis kajastati laekunud renditulu bilansis ülekandmisele kuuluva kohustusena.

Riigikontrolli tähelepanek:
2.3.Riigihanget teostamata on aasta jooksul ostetud kaupu või teenuseid järgmistelt hankijatelt:

ESS Eesti AS	valveteenus	198 438 krooni
Shell Eesti AS	kütus	313 772 krooni
AS Ordi	arvutikomplektid	107 620 krooni.

Riigiprokuratuuri vastulause ja selgitused:
2.3. AS Ordi arvutikomplektid summas 107 620 krooni on soetatud riigihanke korras. Riigihange teostati arvutiseadmete ja nende tarvikute osas summas 107 620 krooni (hanke viitenumber 002035, registrikande number 002035RD).

ESS Eesti AS valveteenuse (eri maakondades asuvad allprokuratuurid) hanke teostamine ei olnud võimalik, kuna kohtute hoonete ruumides asuvad maa- ja linnaprokuratuurid on sõltuvuses kogu hoone valvesüsteemist, mistõttu on otstarbekas kasutada kohtuga sama valveteenuse osutajat.

Shell Eesti AS-lt ostetavale kütusele on teostatud 2002.aastal avatud pakkumisega riigihange (hanke viitenumber 002393, registrikande number 002393RD), kus edukamaks pakkujaks tunnistati Shell Eesti AS.
Eelaruandes viidatud Riigihangete seadus ja seaduse § 2 lg 7 jõustus 01.04.2001.aastal, milles räägitakse aasta arvestusest, mitte kalendriaasta arvestusest.

Muud tähelepanekud

Riigikontrolli tähelepanek:
2.4.Seisuga 31.12.2001 kajastab Prokuratuur bilansireal 6.5 "Ettemakstud maksud" ettemakstud üksikisiku tulumaksu summas 1 460 695 krooni ja sotsiaalmaksu summas 527 279 krooni.
Antud ettemaksed on tehtud selleks ettenähtud eelarve osade, peatükkide ja artiklite alt (osa 131, peatükk 31, artiklid 10 ja 21).
Eelarvet koostades oleks pidanud vastavalt vähendama töötasu ja sotsiaalmaksu kuluartiklitele määratud summasid.

Riigiprokuratuuri vastulause ja selgitused:
2.4. Kui eelarvelise asutuse tehtavaid kulusid kajastatakse tekkepõhiselt, siis kulude kompensatsiooni eelarvest kajastatakse kassapõhiselt. Seega, kuigi eelarveline asutus peab majandusaasta lõpul võtma bilansis tekkepõhiselt arvele kõik majandusaastaga seotud kulud (kommunaalteenused, palgad, puhkusereserv jne) sõltumata sellest, kas need on makstud või mitte, siis tulupoole kajastamine võib aset leida alles järgmisel majandusaastal. Seega on rikutud tekkepõhisuse ning tulude ja kulude vastavuse printsiipi.

Asutus on püüdnud ennast majandada kokkuhoidlikult, mitte võtnud eesmärgiks kulutada kõik, mis lubatud.

Lugupidamisega

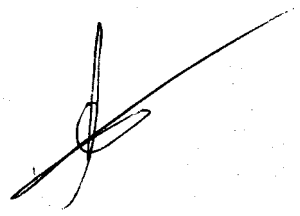

Alar Kirs
Süüdistusosakonda juhtiv riigiprokurör
riigi peaprokuröri asendaja

Aino Laur 6 418 234